

ГОВЕРНОР СТЕЙТУ ЗА ОБЕЗПЕЧЕННЯ
ПРОТИ БЕЗРОБІТТЯ

ОЛБАНІ (Нью Йорк). — Говернор стейту Леман прочитав на відкритій сесії стейтової легіслатури свою апеляцію до законодавчих стейту, взиваючи їх ухвалити низку потрібних законів, між котрими на видному місці згадав забезпечення заняття.

Між іншими проектами гвернера є створення уряду для контролю моргеджів, продовження каденції для гвернера на 4 роки, асемблеїв на 2 роки, дальше вдержання контролю над молоком, зміни банкового закону, переміни організації повітової адміністрації, тощо.

Промова займалася трохи довше ріжними проектами про відношення робітників і підприємців. Гвернор говорив, що тиждень праці на публичних роботах повинен мати п'ять днів, дець праці 8 годин, що жінки й діти повинні працювати коротше, що агенції для посередництва в праці повинні бути під острюю контролею уряду та що легіслатура повинна зайнятися за те, що конгрес повинен мати право обмежити працю дітей у промислах.

КОРАБЕЛЬ ЗАТОНУВ У ПОРТІ.

НЬО ЙОРК. — На Іст Ривері затонув у середу нечорном пасажирський корабель „Лексингтон“, що, вихавши в дорогу до Провіденс, зударився з вантажним кораблем „Джейн Крістенсен“.

„Джейн Крістенсен“ розтяв „Лексингтон“ на дві частини. Він пробував якийсь час держати наплив води до розбитого корабля, держачи свій пел на пріврі. Коли це не помагало, він відплив на бек. Негайно біль частини стали потопати в воду. На шастя для 126 пасажирів і 55 людей його, залогів, на Іст Ривері вешталоса багато портових корабликів і лодок. Ці негайно почали ратувати людей та перевозити їх на сушу. Коли вже забрано всіх людей, вантажні портові лодки пробували потягнути дві частини розбитого корабля до причалів. Та це їм не вдалоса. Десять мінут по зударенню кораблів зад корабля з коїномом застрів під мостом Мангеттен, а друга частина „Лексингтона“ попнула водою й потонула акція лів мейла дні.

До місячних піпатель доставлено 24 особи, ранені підчас випадку. Не виключено, що докладніші розсліди викажуть ще втрати в людях. Повна зіста пасажирів затонула на кораблі.

ПОЧАЛИ ПРОЦЕС ЗА БІВСТВО ДИТИНИ
ЛЕТУНА ЛИНДБЕРГА.

ФЛЕМІНГТОН (Нью Джерсі). — За перший день розправи проти Бруна Гавпмана, обвинуваченого за викрадення й убивство дитини летуна Ліндберга, вибрано вже до лави присяжних суддів 10 членів. Між ними є 4 жінки. Сподіваеться, що вибір лави присяжних докінчиться в четвер.

На розправу приїхав уже Чарлз Ліндберг та показує велике зацікавлення нею. Він сидів у тім самім ряді сидінь, у котрім сидів обвинувачений. Один унікав поглядом другого. В салі було 500 нисців та величезне число газетярів. Між ними є письменники, приміром відома американська письменниця Кетлін Норіс.

НЕШАСНИЙ ВИПАДОК ПІДЧАС ПОЖАРУ.

НЬО ЙОРК. — Підчас гашення пожежу 4-поверхового дому під ч. 305 на Честер стріт у ділянці Брансвіля у Брукліні завалялися під пожарижками хлоди. Наслідком цього 2 з них згинули на місці, а 13 пішли до шпиталю лікувати тяжкі рани.

Як сходи заломилися, пожарижники впали в підземелля, яке наповнене водою, вилитою на гашення вогню. На них падало румовище горючого дому і їх лудили дим пожежу. Шойно як їх товариші прорубали стіну дому, можна їх було добути з небезпечного положення.

СУД ПРОТИ ЮНІ.

НЬО ЙОРК. — Повітовий суд у Брукліні заборонив доковим робітникам і візникам трюків відмовлятися набирати товари несприятиючій юній підприємств.

Позовником виступала місцева Торговельна Палата, пізнаними були 88 урядників юній та підприємств, що погоджувалися з юніями.

БУРЯ ЗАГНАЛА КОРАБЕЛЬ НА СКАЛИ.

НЬО ЙОРК. — Сильна буря, що завлялася на океані в середу, загнала вітрильний корабель „Джозеф Корнелд“ на скали в Овас Фед Парк в частині Брукліна, званий Бей Ридж. Два портові кораблі пробували рушити його зі скали, але по двогодинних спробах покинули заходи як безнадійні. Залога, котрої було на кораблі всього 6 людей, дісталася на сушу по лівні, кінений з корабля.

БОРІТЬБА МІЖ ЛІКАРЯМИ ЗА СУСПІЛЬНУ МЕДИЦИНУ.

НЬО ЙОРК. — На зборах Ньюйорської Академії Медицини приїшло до завзятої дебати між лікарями за те, чи порадою заводити так звану суспільну медицину.

150-ЛІТНЯ РІЧНИЦА ГАЗЕТИ.

З цього свята надплатива желяння до редакції лондонського часопису „Таймс“, який святкує 150-ліття свого існування. Власник ньюйорського „Ді Нью Йорк Таймс“ назвав лондонський „Таймс“ провідником і зразком у журналістичній й побажав йому, щоб він ним далі остався.

ПІШОВ МАЄТОК З ДИМОМ.

Була жінка чоловіка, за що небувала була, а передовсім не любила, коли чоловік курив. Аджде це коштує. „Така біда таке у світі, а це з димом маток лускає“ — так говорила жінка до Осипа Гайди в Присітці, пов. Новий Січ. Не знала небуга, яку правду віщує. Коли придбава небувала чоловіка з папіроскою в губах — при сусідах, чи не при сусідах — раз звідси, а раз звідти і вибувала папіроску мало не з зубами. Раз якось Гада курив у стайні, надійшла жінка, він з переляку, що не побачила, кинув недокурку на землю. Обое потім виїшли зі стайні, а від недокурку загорілася соломом, від соломі стайні, від стайні стодала, а там і хата, так що з цього господарства лиш полі зостається.

НЕВДАЛА БРЕХНЯ.

В португальській столиці притримано якось хлопця при крадіжці цвітів. На розправі в суді хлопець боронився тим, що цвіти ці вкрав тому, що хотів на Вейс Святих занести на могилу матері. Зоврушений до салі суду хлопець звільнився хлопця, коли в тій хвилині вбігла до судової салі мати хлопця. Тоді ціла справа винислася. Мати приїхала з села до міста відвідати сина, про якого вже довівши час нічого не чула, а мала прикрив сон — немов її солово грозить якась небезпека. І дійсно на квартирі хлопця лізала хата, що його арештували за крадіж. В думці, що може він пропросить ласки у судів, вбігла до салі. Суду присудив хлопця за крадіж і обман на 3 місяці арешту.

ЦИГАНСЬКІ ШЛОБИ.

Недавню великого шуму наробила вістка про шлюбні 15-літньої циганської красуні, Марини Сівець. Як виявляється, скопив її кривий циганського короля, Калка, Омея Карлович, і втік з нею до Еспанії. Сестра Марини виїздить до Персії. Вибрав собі її за жінку король перських Ціганів, що приїхав у гості до Калки. Батькам гарної Ціганки за згоду на шлюб жертував більшу суму. У Ціганів і досі зберігся звичай купувати жінок.

15-ЛІТНІЙ ХЛОПЕЦЬ УБИВ
ВІТЧИМА.

Емер Гербер, 15-літній учень „Гай स्कूल“ у Болтморі, Меріленда, стрівся з революєрами три рази до свого вітчи, Бернара Вітгера, та убив його на місці. Арештований поліцією хлопчина заявив, що вітчим, улюбивши, сварився з матір'ю дві години, а потім став би бити по ній. Хлопчина витягнув революєр зліду похуш матері та виступив проти вітчи. Вітчим ударив його в лице, і хлопчина почав стріляти. Він каже, що стріляв до вітчи, щоб оборонити матір. Його арештовали.

НАРОДНЕ МАЙНО В ЖИДІВ-
СЬКИ РІКНИ.

В Добромілі продано будинок читальні ім. Качковського Жидови Шкінові за 9,000 золотих. Продаж перевів доводнаслідник „Общества ім. Качковського“, Жид, доброміський адвокат Мр. Бечен. Хоч місцеві Українці хотіли цей об'єкт купити, акимсь дивним збогом оставши не дійшли до того.

Зовсім зрозуміле є обурення не тільки між українським населенням, але й між тими „твердимі“. Аджде це народне добро! Аджде ця читальня, вбудована за народні гроші — за гроші наших селян!

ЗА ТЯЖКЕ ЛОКАЛІЧЕННЯ
МАТЕРІ.

23-літній Адам Хилкок з колоїдній Берзин, костопальського повіту, тяжко болюв лопотом свою рідну матір Мокрину тільки за те, що вона станула в обороні сестри Адама, що з нею він сварився з приводу дурниці. Внаслідок побиття Хилкокова стала калікою: їй відняло мову і частинно спараліжувало. За свій нехотілий учинок молодий Хилкок ставив перед окружним судом у Рівному. В свою оборону казав лише, що був зворушений і не папував над собою. Жаліли, просто несамовите, врання зробило, коли виїхала на салю розправ жертва звичайного сина — стара мати, яка, плачучи, щось незрозуміле бекотала, аказуючи руюню на обвинуваченого. Суд признав його винним і засудив на 5 літ в'язниці.

ПРОКЛИН МАТЕРІ СПОВ-
НИВСЯ.

В селі Антонівці біля Рівного на Волині жінка-була вдова Гоничка. Мала сина-одинака. Як она в голові беруга вона сина. А коли син забавля жентивсь, вбудовула вдову кудебелю, немов якийсь ланичесь. Панись мекби купила, на вікнах завішала фіраночку. Чого не робила мати-вдова для сина-одинака... Та син-одинак гірко відплатився матері. Не минув місяць від гучного весілля, як він матері відмовив куска хліба і прогнав з хати. Якщо не жилаб по божому, то напевно булаб мати з розпукі і ганьби сама собі смертю заволоділа. Жебачкою тинялася від хати до хати, аж поки десь від плаття не скончала. Конаючи, прокляла сина, щоб він дочкався такоїк відплати від своїх дітей, щоб його діти внаслідок її рукуні звели до світа, ніколиного батька. Минув час, аж ось прийшла вістка з Канади, що сповнився син проклин матері. Гоник по смерті матері виїхав з родиною до Канади, тяжко працював, щоб відплатити гріх. Та влягло асликом гірком є несповнення четвертої заповіді, коли не думи він спокуювати його тяжкою працю.

СТРАШНИЙ ВИПАДОК.

В Августові сотник креховських уланів посидів на коня свого 4-літнього сина. Княк сполохився і почався з дитиною. Дитина, падаючи з коня, зачепилася нізкою за стріму і так волялася, ударивши головою об землю. Про ратуюч не могло бути й мови. Дитина тріс череп і воно скончалось.

112 РОДИН БЕЗ ДАХУ НАД
ГОЛОВОЮ.

В Майдні (п. Надвірна) шиб Ана довертвися ропи. Деякі продукції шибу 1,600 кр. В останні часи є це другий випадок, що знайдено в цій околиці нові поклади ропи.

ЖІНКА ВБИЛА ЧОЛОВІКА.

В Обертині, пов. Коломия, цез підчас Великдня д. р. заступник іллі Михайло Марук. Поліційні дохолодженні відкрили, що вбила його жінка з сном. Обое воли його підчас сну, відрубали ноги від каловба і так почертоване тіло закопали в полі, на якому посила ячмін. Заочинив викрив поліцай, що сковався в хаті Маруків і підслухав їх розмову. Спершу Марукова взяла всю вину на себе, мовлячи, що помиллася за нехотілею поведіння з нею. На судовій розправі, яка відбулася на днях проти неї, вона заявила, що син намовив її взяти всю вину на себе. Розправу відложено, щоб переслухати нових свідків.

„ПОВІСТЬ САМОВИБНИКА“.

Недавню в копенгазькій прістаті знайшов один безробітний мужське убрання, а в ньому манускрипт повісті та записку: „Прощайте, життя не має ніякого зміслу“.

На основі зізнань безробітної і річевих доказів поліція розпочала слідство, щоб провірити тожотність самогубця, а між іншим вирішила надрукувати знайдену повість. За кілька днів до комісаріату поліції зложилася молода артистка-маларка, Каріна Гольм, і заявила, що знає автора повісті: „Нещасний самовибник“ вбивався у нас кімнату. З похолодження він Москва. Називався Сергій Сіпона. Утік перед більшовицями. Був талановитим письменником. Повість знаю тому, бо автор не вмічав добре по данськи, писав по французьки, а я перекладала“.

Данська преса помістивши свій статей про талановитого Москвія, що так трагічно скінчив. Появилася друком не тільки повість самогубця, а й низка його новел, які зберігалися у згаданій артистці-маларці.

Визначні критики з великим признанням висловилися про данський нещасний Москвія. Одначе всі пошукування поліції за тлініми останками автора цих писань були безуспішні.

Та ось ціла та історія виснажилася завдяки приладковим. До поліції вилнула скарга сусліки Карини Гольм, що вона щільно ногами ступає на машини до писання. В слідстві поліція взяла артистку-маларку в перекресний вогонь питань і вона призналася, що ніякого Сергія Сіпона вона не знала і що вона сама є авторкою повісті й оповідань, що стільки шуму виробили.

НОВЕ ДЖРЕЛО НАФТИ БІЛЯ
НАДВІРНО.

В Майдні (п. Надвірна) шиб Ана довертвися ропи. Деякі продукції шибу 1,600 кр. В останні часи є це другий випадок, що знайдено в цій околиці нові поклади ропи.

В селі Тариміх, краснотавського повіту, в одній хаті вибухла пожежа. Шалів вітер і за кілька годин вогонь обняв ціле село. Згоріло воно разом з циморичним збором. Без даху над головою ділилися 112 родин.

ЛІКВІДУВАТИ УКРАЇНСТВО—ШЛЯХ ДО
ЧЕСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО ЗБЛИЖЕННЯ

ВАРШАВА (Польща). — Польська преса розписується дуже широко про польсько-чеські взаємини. Зв'язує тепер цю справу з дебатом, яку веде в Іллі Наній щодо терористичної акції в Європі. Найбільше рада вона з того, що чехословацький міністер Бенеш заявив, що українські державничі змагання теж небезпечні й для Чехословаччини. „Газета Варшавська“ з 12-го грудня 1934 р. пише ось що:

„Тепер міністер Бенеш признає, що українська терористична акція є небезпечною також для деякої частини чехословацької території, і тому цікавить обидва краї однаково. Те зрозуміння чехословацьким урядом суті революційної акції українських організацій є фактом дуже долатним. Він усуває одну з найбільших перешкод, що лежали на шляху тісного порозуміння і лояльної співпраці обидвох народів. Польща не може терпіти протидержавної діяльності українських організацій. Відноситься це рівно й до акції в краю й до їхньої діяльності поза межами Польщі. І тому заяву міністра Бенеша прийняла публічна польська думка з великим вдоволенням“.

До цього треба додати, що в очах польської преси до „революційної“ акції зачислюється й культурна робота, яку веде українська імміграція в Німеччині, Чехословаччині чи деінде в чужих краях.

ДИВОВАДЛЯ НА УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЛЯХ, ШО
Є ПІД ПОЛЬСЬКОЮ І СОВЕТАМИ.

Львів. — „Діло“ подає таку новину: Дав наші автори, М. Галій і Б. Новичкий, виваши у Празі книжку „Геть маску! Національна політика на рад. Україні в світі документів“ виласи її 8-го вересня під опаскою одному з українців у Львові. На львівській пошті перекресили хвост назву „Львів“ і написав „Кінов“. У Києві дописали по московськи, що „адресат невідомий, Польща“. Книжка приїшла назад до Львова і тут на пошті дописали „Югославія плез Праген“. Книжка поїхала до Білгороду, столиці Югославії. Тамошні почтові дописали „СССР“ і книжка поїхала до Москви. „З Москви післи її до Ленінграду, а там наліпили кляпчик паперу і написали „Мурманськ“, куди, як відомо, заслаано багато українців за „націоналістичні ухили“ і де є якась місцевість „Львовин“ чи щось подібне. Але там знайшлися люди, що знали, де є „Львів“, і виласи книжку назад до Львова. А у Львові написали „Прага“ і відослали назад до Праги, на адресу автора М. Галія. Він переплакував книжку і вилас її ще раз до Львова. Ну, і сталося чорно. Книжка таки діїшла до адресата.

ЗНЕСЛИ КАРТКИ НА ХЛІБ, АЛЕ ПІДНЕСЛИ
ШНИ.

МОСКВА. — З новим роком знесено по багатьох містах картки на хліб. Та що з того, коли нема грошей, щоб його купити, бо ціна на хліб доволася. Більш хліб коштував попередню на картки 54 копейки за фунт, а тепер треба платити 90 копій. А заробітну платню піднесено тільки на 10%, якщо навіть виплатять те, що проголошено.

ТАЙНА З ЛАТВІЙСЬКИМ КОНСУЛЕМ У ЛЕНІН-
ГРАДІ.

РІГА (Латвія). — З Москви розіслали кореспонденту новину про те, що Латвія була змушена нагло відкликати свого консула з Ленінграду. Виходило, що не латвійський консул був вмішаний у убивство Кірова. Та латвійський уряд заперечує правдивість тих вістей. Каже, що консул виїхав на відпочинок.

РОЗРУХИ В АЛЬБАНІ.

АТЕНІ (Греція). — Грецькі часописи повні відомостей про революцію, яка вибухла в Альбанії, а яку повели офіцери. Кажуть, що в помешканні альбанського короля Зоги вибухла бомба і його тяжко ранила. З іншого боку подають, що Зога криваво розправився з ворожобниками і вже повернувся спокій. Офіційні відомості з Тирани, столиці Альбанії, заперечують вісти про революцію і равення короля.

КРИВАВИЙ НОВИЙ РІК У САРСЬКІЙ ОБЛАСТІ.

САРБІКЕН (Область Сарні). — На Новий Рік приїшло до кривавих сутичок між прихильниками і противниками нацистів. Вислід таких: двоє людей уже померли від побоев, а десятки віднесено до шпиталів для лікування. Веіх ранених є понад 100 осіб.

БОЯТЬСЯ ГІТЛЕРА.

РИМ. — Тут відбувається важна конференція між Мусолінієм і французьким прем'єром. Іде про те, щоб забезпечити Австрію незалежність. Бо планує переконання, що як тільки скінчиться плесбисті у Німеччині й Гітлер виграє, що є певне, тоді політика Гітлера звернеться в сторону Австрії, щоб її за всяку ціну такі прилучити до Німеччини. Тому тепер хочуть відбудити від Гітлера приречення, що він гарантує незалежність Австрії.

"SVOBODA" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

PERIODICITY:	SUBSCRIPTION RATES:
Платити число три центи.	Three cents a copy
На рік \$6.00	One year \$6.00
На пів року \$3.25	Six months \$3.25
На три місяці \$1.75	Three months \$1.75
Число з п'ятих (до англійської мови):	Friday's issue (with Ukrainian Weekly):
На рік \$2.00	One year \$2.00
На пів року \$1.25	Six months \$1.25
На три місяці \$0.75	Three months \$0.75
В Джерсі Сіті і Заграниці:	Foreign and Jersey City Rates:
На рік \$9.00	One year \$9.00
На пів року \$4.75	Six months \$4.75
На три місяці \$2.50	Three months \$2.50

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платити 10 центів.

3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. "Свобода": B'ergen 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: B'ergen 4-1016

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОГРОМИ ЖИДІВ У РОСІЇ.

На сніжний Новий Рік донесла американська преса про погроми жидів у Ленінграді й Москві. Це дійсна сенсація, бо ще не пишеться про погроми в двох найбільших містах Росії, в тих, де зосереджена головна більшовицька сила. Крім того жидівські погроми в советській Росії, і то під боком советської влади!

Досі Совети на всі лади піддержували пропаганду, поширену московськими чортосенцями царських часів, що жидівські погроми можливі тільки на Україні та що тільки Українці — погромники. Совети назвали український визвольний рух русом погромницьким, а українські війська, що боролися за самостійність України, це в них «детрольські банди погромників». Ота їхня пропаганда мала певні успіхи навіть в Америці. Про це можна було переконатися найкраще тоді, коли американська преса подавала звітництво про розправу проти Шварцбарта, вбивця Головного Отамана Петлюри.

Тому й не дивно, що Літвінов заявив офіційно заперечувати ті вісті про жидівські погроми в Ленінграді й Москві. Та жидівські жерела подають, що не годні щодо цього дістати певних інформацій від своїх інформаторів з Ленінграду чи Москви. Значить, що як воно не було, щось таки не дуже то ясно з такою справою погромів у Росії.

Але вже й ті непроверені ще відомості своє зробили. Ми бачимо, що донесення про жидівські погроми в советській Росії викликали відразу певну реакцію в деякій частині американської преси. От берім у цю новорічне число такого впливового часопису як «Ді Но Йорк Таймс». Є там на першій сторінці новинка про жидівські розправи в Росії, на першій сторінці новинки на Соловках двоє бунтівних советських урядовців, Зіновєва й Каменєва. Жидів з розлу, що займали вишніє становище. Та разом з тим читаємо в тій самій частині й критичні статті й критичні заваги про Совети. Валєреніє по голові, як ще ніколи. Бувало колись, як мільйони людей гинули в Советах з голоду наслідком політичного розриву Советів з українським народом чи іншими, ними плібмітими народами, то в тій газеті не писалося про це в наступних статтях. Навіть у новинках писалося про ті події як «догони!». Аж тепер читаємо переклад, і то новорічний, про Совети як тиранію, оперту на брутальний си́л, як державу, в якій суди і військ покритишкою на маскування вбивств, арканованих наказом влади, як державу, де сама влада допускається скритишеством і т. п.

Можливо, що вже тепер знайдеться у тій пресі й місце для обговорення української трагедії під Советами.

Гнат Герман.

ПОДВІЙНІ КНИГИ

(ГІМНЕРЕСТКА. — З ЧЕШЬКОГО).

Чому ви не женитесь, пане касієре? Маєте гарну становище, жінку вивчили би — а так товчесьте по тих гостинниках — чому не женитесь? Чому?

Це питання ставив почтовий контролер Топола почтовому касієрові Шлюсареві дванадцять разів на рік — кожного місяця раз.

Касієр Шлюсар хався кожний раз за вуси, потім двома пальцями правої руки стріпував якийсь порошок із урядової бляшки, глянжу хитро на контролера та відповідав алябоно:

— Я знаю, ви жонаті й раді також мене туди затягти, правда? Та подумайте: я служу тринадцять літ, і де мені вже та підлястятку, живу собі. Задля кради не візьме мене ніяка молода жінка — на мій урядовий ступінь також не зловлю багаті — створі не хочу, а з бідною я зійшов би на пс. Що маю, сам видам і не журюся. Так, так! Коли ж і так був касієром усе тому давцять літ? То був би вже оже шлюсар! А тепер! Коли яка шось має, їде за офіцера.

— Коли касієр Шлюсар бачив, що контролер не має скінчити його доказам, що мовить, додав іше:

— Так, так, пане контролеро. Коли ж і так і понав на

Воюдимир Душник.

БУНТ ЯНИЧАРІВ, ЧИ РОЗВАЛ ІМПЕРІЇ?

(До "Свободи" з Брюсселя, Бельгії).

Черво́ний терор у зв'язку з убиством екс-цесаря Кірова продовжується й масові екації числяться вже на сотні. Акт убивства Ніколаєва прийшов в пору, коли певні політичні круги Європи згадували припускати далекі зміни у внутрішній політиці Росії. У внутрішній політиці Росії й до вступу в Союз Ніколаєв, тоді, як Літвінов, громи кидав з трибуни у Женеві проти... тероризму Мадярі.

Колишній могутність великої Туреччини спочивала, як всім відомо, на певній частині султаної армії — яничарях, що їх, по християнській забрані в християнських народах і виховували на спеціальних різниці, — що своєю хоробрістю й жорстокістю творили вирішальний елемент в грабінжівській політиці давньої Туреччини. Та коли їх сила та безпека стала загрожувати самому султанові, — поступлено з ними за їхніми методами: вбито й вирізано всіх до ноги. Це нам дуже нагадує останній московський терор, коли ми припускаємо одну з гіпотез, що їх ставили інші ший світ у зв'язку з атентатом на приятеля Сталіна, Кірова, — а саме, що акту цього доконало саме ГПУ! Навіть комуніст «Звєстний» підтверджує ці догадки, коли подає таке: що, 1) Ніколаєв протривав до Смольного Інституту, хоч його сильно стережено, 2) що постріл був спрямований у карк, задолоні вгору, і 3) що зброя, якою постріляв атентатник, був відомий начині. Висновки з цього, як бачимо, є такі: 1) Ніколаєв, як бачимо, був не «царський», як писали в «Звєстному», міг достатньо до Смольного Інституту лише в порозумінні з мільйонами військами ГПУ, — які в даний момент, як арештою у всіх офіційних торжествах, щільно замикали всі вулиці й держбудинки, де знаходилися представники совладів чи компартії. Остатнє начині є спеціальністю, колишньої чекі й теперішнього ГПУ. Є це тип революєра великого об'єму й довжини (30 см.), який лише й військовим мають право носити, й як такий, він був в останній атентатчик. Вкінці, найбільш характеристичним є сам по-

кроверт. Колиж контролер отворив її, прочитав на чвертці великого паперу: «Леопольд Шлюсар — Варшава — повдовіла Карпишкова запрошує...» т. д. А. гратулюю! — приступили до розваляння до касієра. Добру партію зробили!

А раз по двох місяцях, як пан Шлюсар затинув пана Топола до винари, та як уже були при четвертій скляниці, а вино розваляло язика, як оба розбалакалися про родинні справи, нахилилися касієр до контролера й говорив йому довірливо:

— Бачите, пане контролеро, чоловік ніколи не є досить мудрий та часом добре ошукається. Дивіть: навіть на такі почтові перекази чоловік не може затися.

— Шож такого? — вибухнув ош пан Топола.

— Так, так! Бачите, ті, що їх дівастамо мей жінка до кінгари. То не були ті гроші! Це гроші провінціональних кінгари, від комітетів — ті гроші йдуть через ті руки далі до інших кінгари й накладів. Бачите, то в світі є двоє кінгари — ґрунтові та торговельні — а жож може до них загнати? Я щойно тепер, як оже жив!

— Так, так! — зігнув пан Топола та випив склянку.

— То з вами так майже, як зі мною!

— Ба, а до того ще на додачку двоє дітей... То-то й поліція собі!

А за чотирі місяці понав пан касієр мовчав на стіл павши контролерові величю

бrehні закрити тій правлі очі, чуючи, що «касового» ворога й контрреволюцію, порівняючи вбивство Кірова до смертних атентатів Мірбаха, німецького амбасадора в Москві 1918-тє, Айхгорна, головнокомандуючого австрійською армією на Україні 1918 року, кооператора ССР Воронського в Швайцарії та Войкова у Варшаві, і т. д. Та дійсності не закрили, і поголове вистрілювали московських яничарів, — це один з найбільших симптомів розколаду й упадку цілої більшовицької — московської системи.

Цей упадок не за горами. Гого контурі ось вже оформлюються. На це вказує ще інша низка страшних вчинків, які порушили глибоко кожного Українця. Саме в Києві та інших містах України проводиться цілу низку арештованих Українців під замітом підготовки саботажів та атентатів на представників радикалі. Між арештованими знаходяться й такі Антін Крушельницький, бувший директор роґатинської гімназії, і редактор «Нових Шляхів», — його два сина Тарас і Іван, ред. Юліан Бачинський (автор «Українського Річника»), ред. Сказницький Роман, що кілька місяців як виходив по СЗД, по неадапцій програмі комуністичних ідей в Західній Землі, 3 37-м арештованих Українців, 29 було задержаних колегією верховного суду ССР на найвищій ім'ю мір кар — розстріл, конфіскація їх майна й заснання цілої родини! На першому місці є всі три Крушельницькі, Бачинський, Сказницький, Роман, які подають російській парискій «Последня Новості» за «Звєстним», всі вони вже розстріляні! Здається, що нема більшшого абсурду, як вріти, що ті люди, які вискресили цілого українства, щоб приподавити в черво́ній Москві, заохотили раптово робити переворот! Не чує нам і те, що не кожний комуніст — це зрадник української справи! Урава дійсності в ССР, а головне на Україні, вимагає конечно т. зв. валєризм! Але ми ніяк не віримо у валєризм Крушельницьких чи Бачинських. Тарас Крушельницький, бувший член УВР, по виході з тюрми (1929-1930) писав очевидні пашківки на українській визвольній рух в більшовицькій «Критиці» (Львів), видаваний його батьком Антоном. Сказницький видавав разом з Бачинським (на засланні тепер) комуністичні «Вікна» (Львів), а Бачинський видавав так комуністичну газету українською мовою в Празі. Що більше ми минаємо та два тижні, як більшовицька преса, донесла про виступи Антона Крушельницького на зборах українських пролетарських письменників проти націоналістичних ухвалів поетів Сосонів й Корняк! Отже, чи справді ці люди, по трохочотирі місяцях побуту на Україні, сходили робити замах в цілі повалення радикалі? Ні! — Ми віримо, що ціла Україна — це один великий загавір проти Москви, як такої! Але Крушельницькі до цієї України не зачислялися!

Причиною нового шалу російсько-зайської бахканалії — це нагачі зміни у зв'язку з підготовкою до неминучої війни. Останніми часами воєнні алярми, але це не означає, що відруження війни — це розважання московсько-ніпсонського конфлікту. Навпаки, Москва чорняково готується до війни. Доповнюється далекі-східно червоною армію 10 новими дивізіями піхоти, реорганізуються нові чини кавалерійських дивізіонів, побільшується ріжкого роду воєнну техніку, як акумулятор, моторові дивізії й іше; розбудовується воєнний промисел на Далекім Сході в містах Хабаровськ, Читі, Петровськ, азіатичні торі розбудовується в таких послуху, що технічна комісія унашла, що техніку пробудованого шлан-

зу, незалежно до вжитку! Проводяться також зміни в внутрішній ССР, — цецентралізовано готують всі військові одиниці, як ГПУ, навісок воєнних справ, Осовіахмій і ін. Тим чином скріплює єдність, ліквідуючи засади колегіальності, автономію, на яких були побудовані загалом організації. Знесено також хлібні картки та дозволено вільну продаж хліба. Перед великим ім'ям гірських-подіями, що стоять перед Москвою, справа України творить куди більшу небезпеку, «Україна — як пише француз, д-р Перешорн («Ле Документ») — зрозуміла, що вона в першу чергу українська». Чи зможе вона (Москва) боротися з величезною конспірацією, що творить цілий край? Український сепаратизм — Москва не байдужо, розважачи з ним воно відкладають, але чи є що гіршого, як спляча мина? Це саме пише другий очевидець України («Же сві парту», 9. XII. 1934): «Тов. Постіпне ніяк не може дати собі ради з «злою волею» України! Український сепаратизм непокоїть Москву. Україна, завдяки високій національній свідомості Українців і своїх багатств, і слухних чи не слухних намірів Німеччини й Польщі — є неврагівною точкою ССР!»

Розстріли Крушельницьких і інших московських пристуїжників (аі Західній Землі) — це перші кроки до упадку ССР! Вони біда бачи Москві не страшні! З Москвою вже аж дуже погано, коли вона дождеться небезпечного навіс, навіть там, де її нема! — Бунт яничарів-ГПУ, — цебо стріли комуніста в комуніста, це не буденне явище; це факт, який потягає за собою катастрофу! Київські розстріли, це зайвий раз пересторога тим українським відступникам, що в крає чи на еміґрації граються в «Долорів» симпатії Москві! Ці люди не знають, що від 1928 р. нема ріжничі між білою й червоною Москвою, що є лише Москва, грабінжівська й імперіалістична. Москва прогуківська! Події в ССР розвиваються швидко, розгукана російська трійка летить даліше у безвість, як летіла через цілу свою історію! До цієї події готується ціла та розсіяна білогвардія, щоб як скрегоє зубами, щоб знищити навіть те українство, яке існує в офіційній виданні більшовицьких. В обличчя об'єднаного протинарського фронту Москви питаємо: «Де є протимосковський фронт об'єднаної України?» Чи може заступати й програмі на довші війни — співітємом за поетом: «Чудний наш народ — і сильний і сумний; має героїв — ніхто їх не знав...» Шість тижнів любові волю — і все життя був рабом?»

Доля «Спіненних Іванів» — не виключена!

ПІСЬТУВАННЯ РЕДАКЦІ

Допишучи: Не домагається звороти дописів, відзов чи віршів, бо такими річима ніяка редакція не займається. Нема на це часу, ні нема людей, щоб ще на такі справи пам'ятати.

П. М. Спіраков, Н. П. Ліст, висланий на подану Вами адресу, завернувся. Вісти, подані Вами, можуть бути правдиві, але друкувати їх у такій формі, як Ви написали — неможливо.

І. Т. Толода, О. — Ти, що питаєш «Свободу», домагаєшся при вибранню горожанських паперів, щоб було знаменне іше українське походження. Це й робили вони при першій. Та біда, що є солотки, до котрих ото єврейство не доходить. В тій справі треба праць по місцевості, а газети тут не допоможе, бо ті, на які ти не читаєш.

П. М. Спіраков, Н. П. Ліст, висланий на подану Вами адресу, завернувся. Вісти, подані Вами, можуть бути правдиві, але друкувати їх у такій формі, як Ви написали — неможливо.

І. Т. Толода, О. — Ти, що питаєш «Свободу», домагаєшся при вибранню горожанських паперів, щоб було знаменне іше українське походження. Це й робили вони при першій. Та біда, що є солотки, до котрих ото єврейство не доходить. В тій справі треба праць по місцевості, а газети тут не допоможе, бо ті, на які ти не читаєш.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ.

ПЕРЕХРЕЩУЮТЬ МІСТО.

Большевицькі комісари поставили перемінити назву міста Зіновєвск на Кірова.

У цей спосіб будувати вони підмістять на більшовицьким комісарі Зіновєву-за-те, що він не годиться за диктатором Сталіном.

Замітимо, що це місто колись називалося в Євстафад. Отже було це місто в єврейській Єлисаветі. Большевицькі закинули віддавати честь Єлисаветі та стали величати Зіновєва. Тепер закинули віддавати честь Зіновєву та почали величати Кірова.

Мимоходом не пригада Українцям, що на Україні місто називають усе іменням якогось московського злодія, що захопив Україну. Може не буде нікому дивно, як Українці колись переміняють імя цього востанє, стерши з цього пам'яті усього московського добичництва, царського чи більшовицького.

ДОКАЗАЛИ...

Большевицькі криваві розправи за комуністичною опозицією мали на цілі доказати всім податуну сиду большевицького уряду.

Тижневик «Но Рєволюці» котрий своєю безсторонністю до большевицьких посуває ніколи аж до симпатії, каже, що большевицькі розправи зприводу вбивства Кірова пригладують гітлерівську «чистку» з 30-го червня. Журнал каже, що нісні люди набирають з політ такого вражіння, як воєни мали колись тільки з жерел, найбільше ворожих до большевицької.

НЕ ПОЛАГАЄТСЯ.

Молодий підданець советів понав у тюрму за те, що «переварив за їрку». Большевицькі граничні, «терребіловські» підозрили одну скриню іше. Розкрили її у її побачили молодого мешканця міста Смоленська.

«Кудий ти, горожанине, так жва?» — питається його.

«Хотів похитати в буржуазній краї», сказав горожанин советів, «щоби переконалися, як там страшно живється».

За це його посадили в тюрму. Мовляв, подивися наперед, як страшно живється в советських тюрмах, а може тоді відкохотється іхати в буржуазне пекло. Хіба, братику, не знаєш, що там страшно живється? Не чував від єванґелістичної Маркса?

НА БРЕХУНАХ У РОСІЇ ЗНАЮТЬСЯ.

Це недобрів большевицьким комісарів не має в собі нічого спеціально большевицького. Там здавна люди не вірили, як вона хотіла щось сказати злого про чужий край.

Ще за царських часів піймав раз фельдфебель жовіра, як цей жва цар та називав його дурнем.

«Хіба ти не знаєш, Іване», кричав фельдфебель, «що цар дурнем ладно не вільно?»

«Таж, пане фельдфебелю», оправдавсь жовіра, «тож я не нашого царя дурнем ладно, а турецького, а це чейже вільно, як ми з ним воюємо».

«Ого, голубчику», сміявся фельдфебель, «не здурни: як цар дурнем, то вже мусить бути ван».

Так і комісар-терребіловський, переміняючи громадянину, переміняючи громадянина, переміняючи за їрку, каже: Ти, братику, в буржуазне пекло хочеш похитати політиниста? Ого, братику, знаємо ми твоїх чохів від большевицького роду втітки.

**ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ
КРАЄВИ.**

МЕНЧЕСТЕР, Н. Г.
На інвалідів.

На річному мітингу "Союзу Українок", від. 45, члениці ухвалили внести суму з каси \$10

Катерина Датків, касієрка.

На народні потреби.

Чистий прихід з листопадо-
вого свята, яке було улашто-
ване на Савт Сайді Шікаго, ви-
носив \$129.28. З тої суми ви-

...\$51.28 вислано до Обеднання, призначуючи по половині на визвольну боротьбу і політичних в'язнів.

Дмитро Гіжовський.

На інвалідів.

Дня 25-го, листопада по Службі Божій в церкві св. Духа о. Йосиф Дженджора відправив панахиду по полеглих

героях в боротьбі з наїзниками
ми України. Підчас панахиди
переведено збірку на інвалідів
яка принесла \$14.30. Жертви
зложили: о. П. Дженджер
Максим Хорошак, Іван Томків

Васил Пулк, Алексій Зепко
Михайло Петруха по \$1; Іва
Зепко, Вол. Поливка, М. Філяя
А. Сироїд, Н. Шквара, Т. Ба
ран, Д. Матвій, М. Сидомір
Евгенія Пулк по 50 центів,
пенсії дрібними датками. Про

БРИСТОЛ, КОНН.
На інвалідів.

У наших громадян Ксені Івана Прухницького відбулася забава, а під час тої забави привітні гості не забули про рідний край та зложили на інвалідів \$5.15. Ту жертву ви

АКРОН, О.
На визвольну боротьбу і
інвалідів.

З нагоди річних зборів відділу 295 У. Н. Союза переведено ухвалу, щоби виасигнувати з братської каси \$10 на річний край. Знову привітали члени на зборах зложили

\$5.20, так, що через Обеднани вилановано разом \$15.20. З цієї суми квоти призначено \$10 на вивільнювальну боротьбу, а \$5.20 на інвалідів. Жертви зложили Іван Симинюк, П. Славич, Г. Савицький, М. Філіпчук, \$1.00

М. Філяс.

О.Д.В.Х. ч. 20 переслало на підвищу цілу через Об'єднання \$15. Та жертва прийшла з Ли

стопадового Свята, яке відбулося 4 листопада.

Петро Гринів, секр.

—○—

МІЛФОРД, КОНН.

Пані Агафія Бундзяк пере-
слала до Обеднання \$43, при-
значуючи \$12 на інвалідів
політичних в'язнів, \$10 на до-
помогу студентам, а \$21 на пе-

СУПРІОР, ВІС.
На музей.

карток Д-р Василь Галич переслав через Обеднання \$5 на Музей Визвольної Боротьби на Празі.

